

ПОРІВНЯННЯ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНКИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ КРАЇН ТА ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ УКРАЇНИ У СВІТОВИХ РЕЙТИНГАХ

Білоцерківський О.Б.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Цифровізація відіграє ключову роль у стимулюванні інноваційного розвитку країни, оскільки вона ґрунтується на інформаційно-комунікаційних технологіях (ІКТ), які сприяють досягненню економічних, соціальних та інших позитивних результатів шляхом інтеграції в економічні системи різних рівнів [1]. У зв'язку з цим актуальним є дослідження підходів до оцінювання рівня цифровізації країн і визначення місця України у світових рейтингах.

Для аналізу рівня цифровізації держав доцільно використовувати такі показники: 1) індекс мережевої готовності (Networked Readiness Index, NRI); 2) індекс розвитку електронного уряду (e-Government Readiness Index, EGDI); 3) індекс розвитку ІКТ (ICT Development Index, IDI); 4) рейтинг цифрової конкурентоспроможності країн (IMD World Digital Competitiveness Index). Порівняння цих показників свідчить, що найбільш надійним за прозорістю та методикою розрахунку є індекс розвитку ІКТ. Він охоплює 176 країн і ґрунтується на обмеженій кількості показників, що дозволяє оперативно здійснювати розрахунки. Проте цей індекс має і певні недоліки: деякі з його компонентів, зокрема кількість абонентів фіксованого телефонного зв'язку, є застарілими і не відповідають сучасному рівню ІКТ-розвитку. Крім того, IDI є досить статичним показником і не враховує запити бізнесу та населення, фокусуючись переважно на інфраструктурних аспектах. Індекс електронного уряду має специфічну структуру, оскільки значною мірою ґрунтується на двох інших індексах – розвитку ІКТ і людського капіталу. У свою чергу, індекси цифрової конкурентоспроможності та мережевої готовності частково ґрунтуються на експертних і громадських опитуваннях, що додає суб'єктивності, проте забезпечує цінний зворотний зв'язок для урядів, стимулюючи вдосконалення цифрових стратегій. Недоліком рейтингу цифрової конкурентоспроможності є його обмежене географічне охоплення – лише 63 країни. Загалом, складність розрахунку таких індексів через велику кількість показників та необхідність проведення опитувань впливає на частоту оновлення даних. Щодо світових рейтингів цифровізації економіки за 2024 рік, то позиція України залежить від обраного індексу. Зокрема, країна демонструє вищі за середні показники в індексі мережевої готовності, займаючи 43-тє місце серед 133-х країн, а також в індексі розвитку електронного уряду, де посідає 17-ту сходинку серед 43-х країн. Водночас, за індексом розвитку ІКТ Україна розташована на 159-му місці зі 170.

Література:

1. Білоцерківський О. Б. Фактори впливу на цифрову трансформацію України. *Стійкість та розвиток : публічне управління та інновації* : Міжнародний форум, м. Львів, 5 берез. 2025 р. Львів, 2025. С. 14-17.